

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

odbor sociálních služeb a sociální práce

Dodatek č. 2 k Metodickému pokynu č. 1/2012
k PROVÁDĚNÍ INSPEKCE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
podle zákona č. 108/2006 Sb.,
o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Změny podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)
a novely zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

pro Úřad práce ČR

V Praze dne 10. prosince 2013

Schválil: Mgr. Petr Hanuš, ředitel odboru sociálních služeb a sociální práce

Účinnost: od 1. ledna 2014

Důvod zpracování dodatku

Metodický pokyn č. 1/2012 k provádění inspekce poskytování sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se mění tímto dodatkem v souvislosti s účinností právních předpisů od 1. 1. 2014, tj. nového zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) a novelou zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Základní členění dodatku

Dodatek je zpracován ve dvou základních částech.

V první části jsou uvedeny změny dotýkající se výkonu inspekcí sociálních služeb, které jsou v důsledku účinnosti nového zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

V druhé části jsou napsány změny, které vyplývají z účinností novel č. 313/2013 Sb. a č. 303/2013 Sb., které mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Současně jsou přidána výkladová upřesnění, která vzešla z praktické realizace agendy v posledním roce.

V každé části jsou vždy uvedeny kapitoly a čísla stran, na které se provádí změna Metodický pokyn č. 1/2012 k provádění inspekcí poskytování sociálních služeb krajskými pobočkami Úřadu práce České republiky.

Komplexní zapracování změn bude uvedeno v nové normativní instrukci MPSV vydané příští rok s využitím podkladů individuálního ESF projektu „Inovace systému kvality sociálních služeb“.

Přílohou dodatku je formulář Protokolu o inspekci.

1. Část dodatku podle Kontrolního řádu

V souvislosti s účinností nového zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), (dále jen „KŘ“) se mění veškerá ustanovení v procesu inspekci sociálních služeb, která se vztahovala k zákonu č. 552/ 1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, zrušeného od 1. 1. 2014.

Kapitola 1. Základní rámec

1.4 Zásady provádění inspekci

str. 8: V odrážce 2 se stávající formulace „*Inspekce je státní kontrolou a povinností kontrolních pracovníků je zjistit skutečný stav věci § 12 ZSK*“ nahrazuje větou: „*Inspekce je kontrolou, při níž kontrolní orgán zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jsou uloženy ZSS (volně dle § 2 KŘ).*“

str. 8: V odrážce 3 formulace „*inspektoři požadují po kontrolovaných osobách poskytnutí pravdivých a úplných informací o zajišťovaných a souvisejících skutečnostech (§ 11, písm. d) ZSK). Důkazní břemeno je na straně poskytovatele.*“ se nahrazuje „*Inspektoři požadují poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahující se k předmětu kontroly nebo činnosti kontrolované osoby, v odůvodněných případech mohou zajišťovat originální podklady (§ 8, písm. c) KŘ).*“

Kapitola 2. Personální zajištění inspekci

2.2. Podjatost člena inspekčního týmu

str. 9: Stávající text se ruší a nahrazuje se textem: „*Kontrolovaná osoba je oprávněna podle § 10 KŘ namítat podjatost kontrolující nebo přizvané osoby. Křešení podjatosti se subsidiárně využije ustanovení § 14 správního řádu.*“

2.3.3 Inspektoři - specializovaní odborníci na standardy kvality a 2.3.4 Inspektoři další specializovaní odborníci

str. 11, 12: Současný text se doplňuje takto: „*Inspektoři – specializovaní odborníci na standardy kvality a inspektoři – další specializovaní odborníci jsou podle KŘ tzv. „přizvanými osobami“ (§ 6 KŘ). Je nutno postupovat podle ustanovení tohoto paragrafu. KŘ jednoznačně nestanoví povinnost přizvané osoby podepsat protokol o inspekci. Podepsat protokol o kontrole mají podle § 12 odst. 1 písm. k) KŘ za povinnost kontrolující, čímž je míněno všichni kontrolující, nikoliv pouze vedoucí kontrolní skupiny (inspekčního týmu), pokud tato prováděla kontrolu. Na druhou stranu ustanovení KŘ nijak nevylučují, aby přizvaná osoba podepsala protokol o inspekci, nebo alespoň tu část, na níž se podílela. „Připodepsání“ protokolu je v inspekci žádoucí. Přizvaná osoba svým podpisem garantuje správnost údajů zaznamenaných v protokole tak, jak je tato přizvaná osoba zjistila v průběhu činnosti inspekce, ke kterým byla pověřena.*“

2.4 Povinnosti inspektorů

str. 12, 13: Část věty „zbavení mlčenlivost a oznamovací povinnost se řídí ustanoveními § 13, 22 a 24 ZSK...“ se nahrazuje: „povinnost mlčenlivosti a pravomoc zproštění mlčenlivosti je upravena ustanovením § 20 KŘ.“

Kapitola 4. Průběh inspekce

str. 16: Do první věty se vkládá za „§ 98 ZSS“ závorka: (subsidiárně KŘ).

4.1 Přípravná fáze

str. 16: Do úvodu se doplňuje nové oprávnění inspekce postupovat podle § 3 KŘ takto: „Úkony předcházející kontrole může kontrolní orgán provádět před zahájením kontroly. Jejich účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu (§ 3, odst. 12 KŘ).“

4.1.1 Pověření k provedení inspekce

str. 16: Formulace „Pověření vystavuje a podepisuje odpovědná osoba kontrolního orgánu (ředitel KRP ÚP)“ se nahrazuje textem „Pověření ke kontrole vydává vedoucí kontrolního orgánu (ředitel KRP ÚP), anebo osoba vedoucím kontrolního orgánu k tomu pověřená (dále jen „nadřízená osoba inspektora – zaměstnanec KRP ÚP)“.

Dále pak se současný text doplňuje: „Je-li při inspekci více inspektorů, určí nadřízená osoba kontrolujícího jednoho z nich vedoucím inspekčního týmu (§ 4, odst. 2, 3 KŘ). Pověření k inspekci má formu písemného pověření k jednotlivé inspekci“.

Příloha č. 2 Náležitosti obsahu Pověření k provedení inspekce

str. 37: Doplnuje se odrážka „Počet listů“.

4.1.2 Oznámení o provádění inspekce

str. 16: Stávající znění se ruší a nahrazuje se tímto textem:

„Kontrolní orgán zahajuje inspekci z moci úřední (§ 5, odst. 1 KŘ). Inspekce je zahájena prvním kontrolním úkonem, jímž je podle § 5, odst. 2 KŘ:

- a) předložení pověření k inspekci kontrolované osobě nebo jiné osobě, která je specifikována v ustanovení § 5, odst. 2, písm. a) KŘ (jedná se o inspekci, jejíž oznámení předem by zmařilo její účel).¹
- b) doručení oznámení o zahájení inspekce kontrolované osobě, součástí oznámení musí být pověření ke kontrole, anebo seznam kontrolujících (inspekce je zahájena doručením takového oznámení. Jsou aktivována práva a povinnosti kontrolované

¹ KŘ nestanoví povinnost předávat kontrolované osobě jeden výtisk (stejnopis) pověření ke kontrole nebo jeho kopii. KŘ rovněž nestanoví povinnost kontrolované osobě „potvrzovat“ seznámení se pověřením. Z důvodu právní jistoty je možné doporučit, aby byla kontrolované osobě předána kopie pověření (nebo jeden výtisk) a aby si inspektor – zaměstnanec KRP ÚP nechal stvrdit podpisem předložení pověření od kontrolované osoby s uvedením data. Pověření, které bylo při zahájení podepsáno kontrolovanou osobou, se stává součástí inspekčního spisu.

osoby i inspektorů včetně možnosti vyžádat si předem podklady nebo uložení pokuty za nesoučinnost), nebo

- c) první z kontrolních úkonů bezprostředně předcházející předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě nebo povinné osobě, jež je přítomna na místě kontroly, pokud je provedení takových kontrolních úkonů k výkonu kontroly třeba.

Inspekce se zpravidla zahajuje doručením Oznámení o provádění inspekce podle § 5 odst. 2, písm. b) KŘ poskytovateli sociální služby (statutární orgánu nebo osobě, která je oprávněna za kontrolovanou osobu jednat). Doporučuje se doručit s dostatečným časovým předstihem před zahájením inspekce v místě. VIT může poskytovateli zaslat návrh časového harmonogramu inspekce v místě poskytování sociální služby. (Formulář č. 4 – Časový harmonogram inspekce místě poskytování sociální služby se nemění). Je-li poskytovatel žádán o zaslání písemné dokumentace týkající se pravidel a postupů pro poskytování sociální služby, je současně vyzván, aby v elektronické podobě doručil nejpozději do 1 týdne od výzvy. VIT dále s poskytovatelem telefonicky a/nebo prostřednictvím elektronické pošty dojednává další úkony spojené s provedením místního šetření (např. zázemí pro inspektory, způsob výběru respondentů – klientů k rozhovoru, apod.)

Jestliže oznámení neobsahuje náležitosti podle § 5 odst. 2, písm. b) KŘ a je cílem upozornit kontrolovanou osobu na provedení inspekce, je třeba považovat takové oznámení pouze jako neformální informaci kontrolované osobě. Doporučuje se takovouto informaci formálně neoznačovat jako „oznámení o zahájení inspekce“, ale jiným způsobem. Využití takového způsobu v praxi lze využít zejména v případě, kdy je reálné nebezpečí, že by kontrolovaná osoba nemusela být přítomna na místě inspekce v předpokládaný čas. Inspekce je pak zahájena předáním pověření podle § 5, odst. 2, písm. a) a aktivují se tak veškerá práva a povinnosti inspektorů (kontrolujících) a kontrolovaných osob.

Na doručování písemností – tj. v tomto případě oznámení o zahájení inspekce se podle KŘ subsidiárně použije zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Za doručení lze považovat elektronicky zaslání, ať už službou datových schránek nebo na požádání kontrolované osoby na její elektronickou adresu (podle podmínek zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů. Správní řád připouští tzv. fikci doručení (§ 24 odst. 1 správního řádu), podle níž platí, že pokud si adresát uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenu posledním dnem této lhůty. Jestliže je adresát neznámý, doporučuje se podle ustanovení § 25 správního řádu doručení veřejnou vyhláškou.

V případech, kdy není možné informovat kontrolovanou osobu, že vůči ní byla zahájena inspekce osobně na začátku inspekce, nebo bezprostředně po prvním kontrolním úkonu (např. kontrolovaná osoba není přítomna), je povinností inspektora – zaměstnance KRP ÚP (kontrolujícího) podle § 5 odst. 3 informovat kontrolovanou osobu dodatečně (např. dodatečné písemné zaslání informace o zahájení inspekce s pověřením ke kontrole, anebo seznamem kontrolujících (inspektorů)).“

Příloha č. 3 Náležitosti obsahu Oznámení o provádění inspekce

str. 35: Znění odrážky č. 4 se ruší a nahrazuje se tímto textem: „Přílohou tohoto oznámení je pověření k inspekcí“.

Znění poslední odrážky se ruší a nahrazuje se textem: „jméno vystavitele (odpovědná osoba kontrolního orgánu), funkce, jméno a příjmení, podpis, úřední razítko“

4.2 Místní šetření

str. 20: V odrážce 1 se formulace „předkládá originál pověření k provedení inspekce statutárním zástupci“ mění na „předkládá pověření k provedení inspekce kontrolované osobě nebo povinné osobě“.

Odstavec Studium dokumentace poskytovatele

str. 22: Znění ve 4. odrážky „S ohledem na ustanovení § 12 odst. 1 ZSK se hodnotí vždy aktuálně platné dokumenty.“ se mění na „S ohledem na ustanovení § 9 písm. a) KŘ se hodnotí stav věci v nezbytném rozsahu pro dosažení účelu inspekce.“.

4.3 Inspekční zpráva a 4.3.3 Předání inspekční zprávy

Pojem „inspekční zpráva“ nahrazuje pojmem „protokol o inspekci“.

str. 24 a 26: Text k inspekční zprávě se ruší a nahrazuje se tímto textem:

„Protokol o inspekci je dokladem, který obsahuje skutečnosti, které se vztahují k vykonané inspekci. Taxativní výčet povinných „položek“ protokolu je uveden v § 12 KŘ. Povinností inspektora je zjistit stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu inspekce a v závislosti na povaze inspekce doložit kontrolní zjištění potřebnými podklady. Protokol o inspekci je tak výsledným dokumentem zachycujícím zjištěný stav věci, kontrolní (inspekční) zjištění a průběh inspekce. Jedná se o výstup celé inspekce. Při jeho zpracování je nutno uvádět důsledně zdroj, z něhož zjištění pochází (např. číslo zaměstnance nebo respondenta klienta, přesný název a verzi písemného dokumentu, apod.) Povinností VIT je zajistit jednotnou terminologii a provázanost jednotlivých částí protokolu. Protokol o inspekci musí být dostatečným podkladem pro správní řízení deliktů. Důležitou náležitostí, vedle základních identifikačních údajů, je uvedení dne zahájení inspekce, aby byla zachována právní jistota subjektů. Den zahájení inspekce je dnem aktivace práv a povinností kontrolního orgánu a inspektorů, tak i kontrolovaných a povinných osob. Uvedení posledního kontrolního úkonu předcházející vyhotovení protokolu o inspekci je pak podstatné z hlediska počítání lhůty pro vyhotovení protokolu o inspekci. Poslední úkon musí vyplývat z průběhu inspekce. Typicky se jedná o ukončení inspekce v místě, vrácení vyžádaných podkladů, dodatečné vrácení vyžádaných podkladů, apod. Doporučuje se, aby posledním kontrolním úkonem, jestliže inspekční zpráva nebude vypracována v místě poskytování sociální služby, bylo „podání předběžné informace o kontrolních zjištěních“.

Protokol o inspekci podepisují všichni inspektoři. Podpis inspektora dokládá jeho odpovědnost za obsah v protokolu o inspekci. Je žádoucí, aby ho podepsaly taktéž přizvané osoby, tedy tu část, kterou zpracovávaly.

Na rozdíl od právní úpravy zákona o státní kontrole nový KŘ nevyžaduje seznámení kontrolované osoby s protokolem o kontrole, které by kontrolovaná osoba stvrzovala svým podpisem. Doporučuje se, aby inspekční tým podal poskytovateli vždy informaci o kontrolních zjištěních. Jelikož je však vypuštěna povinnost stvrzovat seznámení s protokolem, využívá se pro doručování obecná právní úprava doručování podle správního řádu (§ 19 a násl. a v případě doručování v místě § 21, odst. 4, § 24 odst. 3 a 4. Doručování elektronické, včetně datových schránek je možné, ale je zcela nezbytné, aby všichni inspektoři měli zaručený elektronický podpis, neboť kontrolní řád vyžaduje doručení

stejnopisu, nikoliv pouze ověřené kopie protokolu o inspekci). Okamžik seznámení kontrolované osobě s protokolem o inspekci je dnem doručení protokolu o inspekci. Podpis kontrolované osoby na protokolu bude třeba v případě tzv. osobního doručení formou předání s tím, že odmítne-li kontrolovaná osoba protokol převzít, měla by být poučena o právních následcích takového jednání, přičemž protokol se považuje za doručený okamžikem pokusu předání (§ 24 odst. 3 a 4 Správního řádu).

Na doručování protokolu o inspekci se použije správní řád. Podle § 24, odst. 1 se připouští fikce doručení. Povinnost doručení protokolu je splněna 10. dnem uložení písemnosti na poště. V případě, že adresát je neznámý, nelze uplatnit fikci doručení a postupuje se podle § 25 správního řádu (veřejnou vyhláškou). Tento postup lze podle § 25 odst. 1 užít u osob:

- neznámého pobytu nebo sídla,
- jímž se prokazatelně nedaří doručovat,
- které nejsou známy,
- další případy, které stanoví zákon.

V § 12 odst. 2 KŘ se stanoví maximální lhůta pro vyhotovení protokolu o inspekci. Protokol o inspekci se vyhotoví ve lhůtě 30 dnů ode dne provedení posledního kontrolního úkonu, ve zvláště složitých případech do 60 dnů. Jedná se o lhůtu pořádkovou, která je zavedena z důvodu zefektivnění a zrychlení provedení daného úkonu povinnou osobou. Jejich nedodržení KŘ nespojuje se vznikem nebo zánikem práv a povinností, výjimkou může být např. oprávnění kontrolované osoby podat stížnost na postup kontrolního orgánu podle § 175 správního řádu. Jestliže inspektor nedodrží lhůtu, může být sankcionován pouze v rovině pracovně právní (mimo působnost KŘ).

Podle § 12 odst. 3 KŘ se doručuje kontrolované osobě stejnopis. Postupuje se podle § 16 odst. 3 vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby.“

Kapitola 5. Ukončování inspekce

5.1 Námitky proti inspekční zprávě

V nadpisu se pojem „inspekční zpráva“ nahrazuje pojmem „protokol o inspekci“.

str. 27: K formulaci „písemných a zdůvodněných námitek“ se doplňuje text: „z nichž musí být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují.“.

str. 27: Ve druhé a třetí větě prvního odstavce se původní formulace „Lhůta pěti dnů ode dne seznámení poskytovatele s Inspekční zprávou se řídí ustanovením § 17 ZSK. Kontrolní orgán může stanovit lhůtu jinou. Lhůta pro podání námitek začíná běžet dnem, který následuje po dni, kdy bylo ukončeno místní šetření u poskytovatele služby. Počítání času se řídí ustanovením § 40 SŘ.“ mění takto: „Lhůta 15 dnů ode dne doručení protokolu o inspekci se řídí ustanovením § 13 KŘ. Počítání času se řídí § 40 správního řádu.“.

str. 27: ve druhém odstavci, ve druhé větě se původní formulace: „Kopii Inspekční zprávy předá kontrolní orgán příslušnému registračnímu orgánu.“ zrušuje. Postupuje se podle změny ZSS.

str. 27: Text odstavce třetího až do konce str. 28 se ruší a nahrazuje takto:

„Vyřizování námitek upravuje § 13 a 14 KŘ. Námítky se vyřizují, jestliže:

- jsou podány písemně,
- je z nich zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují,
- a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

Námítky, z nichž není zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, nebo námítky, u nichž chybí zdůvodnění, nadřízená osoba inspektora zamítne jako nedůvodné. Nadřízená osoba inspektora zamítne také námítky podané opožděně nebo neoprávněnou osobou (§ 14 odst. 2 KŘ). Námítky lze podat pouze proti kontrolnímu zjištění, nikoliv proti dalším skutečnostem inspekce. Účelem námitek není též vyřizování případných stížností na průběh inspekce či chování inspektorů, přizvaných osob. K tomu slouží institut stížností podle § 175 správního řádu. Případně uplatnění náhrady škody způsobené nesprávným správním postupem.

Postup při vyřizování námitek

Jestliže vedoucí inspekčního týmu nevyhoví do 7 dní ode dne doručení námitek, vyřídí je osoba nadřízená inspektora ve lhůtě do 30 dnů ode dne doručení tak, že jim vyhoví, částečně vyhoví nebo nevyhoví. Ve zvláště složitých případech je možno lhůtu pro vyřízení námitek prodloužit o dalších 30 dnů. Je však nutno, aby nadřízená osoba o prodloužení lhůty kontrolovanou osobu předem vyrozuměla (§ 14 odst. 1 KŘ).

Vyřízení námitek není završeno vydáním rozhodnutí, ale „neformálním“ vyřízením inspektora, případně vedoucím inspekčního týmu, anebo nadřízenou osobou inspektora. Přílohou vyřízení námitek je dodatek protokolu o inspekci, kterou se zruší zjištění, kde bylo podle vyřízení námitek vyhověno či částečně vyhověno. KŘ nepočítá se žádným „prostředkem obrany“.

Příloha č. 5 Náležitosti obsahu Rozhodnutí o námitkách

str. 76 – 77: Příloha se ruší.

5.4 Souběh námitek a správního řízení

str. 30: Stávající text se ruší a nahrazuje se textem: „V případě souběhu námitek a správního řízení o pokutě za spáchání správního deliktu se postupuje podle ustanovení § 14, odst. 3 KŘ a ustanovením § 18, písm. c) KŘ.“.

5.5 Podněty pro jiné kontroly

str. 30: Stávající text se ruší a nahrazuje se textem: „Při ukončování inspekce se posoudí, zda nebyly zjištěny skutečnosti, které jsou podnětem pro případné provedení kontroly jiných orgánů nebo pro uložení sankce za zjištěné nedostatky. Postupuje podle § 25 KŘ. Podnětem pro jinou kontrolu mohou být např. podezření o porušování registračních podmínek (kontrolu pak provede KÚ), podezření o nedodržování hygienických předpisů (kontrolu pak provede krajská hygienická stanice), dále pak lze identifikovat podezření z trestné činnosti zjištěné

v průběhu inspekce. KRP ÚP pak v souladu s § 25 odst. 4 předá svá zjištění o nedostacích příslušnému orgánu, který je oprávněn ve své působnosti činit opatření k nápravě zjištěného stavu nebo ukládat sankce za zjištěné nedostatky.“.

Kapitola 6. Po inspekci

6. 1 Zpráva o plnění uložených opatření

str. 32: V odst. 1 ve větě druhé se ruší formulace „případně ve znění Rozhodnutí o námitkách“.

str. 32: V odstavci 1 se ruší poslední věta „Při stanovování lhůty pro podání zprávy o plnění uložených opatření VIT vždy zohledňuje termíny pro odstranění nedostatků uvedených v inspekční zprávě“.

Odstavec Vyhodnocení zprávy o přijatých opatřeních může být následující

str. 32: Formulace ve druhé odrážce: „doporučuje se, aby u poskytovatele byla provedena následná inspekce formou místního šetření“ mění na text: „doporučuje se, aby se s poskytovatelem vyjednávalo o doplnění/upřesnění zprávy. Případně je možné provést následnou inspekci formou místního šetření“.

str. 32: Formulace ve třetí odrážce: „doporučuje se, aby u poskytovatele byla provedena následná inspekce formou místního šetření“ mění na text: „doporučuje se, aby byla vyhodnocena zpráva o plněných opatřeních. V případě, že je opatření splněno, zaznamená se splnění do výsledku inspekce (v Registru poskytovatelů). Jestliže není splnění jisté/není dostatečně zdůvodněné, požádá se poskytovatel o doplnění/upřesnění zprávy. Jestliže poskytovatel dostatečně plnění opatření nevysvětlí a/nebo je nutné provést místní šetření k ověření, je možné realizovat následnou inspekci.“.

2. Část dodatku podle novel zákona o sociálních změnách

Výkon inspekcí poskytování sociálních služeb se mění s ohledem na účinnost přijatých zákonů v roce 2013 novelizující zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSS“), s účinností od 1. 1. 2014. Změny níže zahrnují rovněž výkladová upřesnění, která vzešla z praktické realizace agendy.

Kapitola 1. Základní rámec

1.3.3 Následná inspekce

str. 8: Část věty: „... může být zahájena po podání zprávy o přijatých opatřeních“ nahrazuje „... může být zahájena po podání zprávy o uložených opatřeních.“

Kapitola 2. Personální zajištění inspekcí

2.2 Podjatost člena inspekčního týmu

str. 9: Ruší se věta, „V souladu s § 98 odst. 4 ZSS platí, že inspektor nesmí být v pracovněprávním ani v obdobném vztahu k žádnému z poskytovatelů sociálních služeb v kraji, v němž vykonává inspekci.“

2.3.2 Inspektoři - zaměstnanci kraje

str. 11: Do odstavce 1 se doplňuje „Provádí-li se inspekce u poskytovatele sociálních služeb, vůči němuž kraj vykonává funkci zřizovatele nebo zakladatele, nelze do inspekčního týmu zařadit zaměstnance tohoto kraje.“

str. 11: Z odstavce 2 se vypouští věty: „Pouze tak může být zaměstnanec kraje plnohodnotným členem IT, který nese zodpovědnost za kontrolovanou oblast a podílí se na zpracování Inspekční zprávy. V ostatních případech může být zaměstnanec kraje v IT přítomen jako pozorovatel, přičemž jeho přítomnost při místním šetření u poskytovatele musí být na požádání vždy řádně zdůvodněna.“ Tato změna nevychází z novelizace zákona, ale z nesrozumitelné práce a četné kritiky kraji.

2.3.4 Inspektoři – další specializovaní odborníci

str. 12: V odstavci 2 se vypouští věta: „V inspekční zprávě jsou taková zjištění uváděna v části určené pro další závažná sdělení z inspekce, která mohou být podkladem pro jinou kompetentní kontrolu.“. Protokol z inspekce má obsahovat pouze zjištění vztahující se k předmětu inspekce. Ostatní zjištění se zpracovávají v souladu s ustanovením § 25 KŘ.

2.4 Povinnosti inspektorů

str. 13: V odstavci „VIT je odpovědný“ se z prvního odstavce textu vypouští bez náhrady vše, co je uvedeno za textem: „vedení všech fází inspekce“. Popis je nepřesný a nadbytečný. Fáze jsou popsány v jiné části MP 1/2012.

Kapitola 3. Plánování inspekcí

3.1 Dlouhodobý plán inspekcí

str. 14: V odstavci 2 ve větě „Dále se zohledňují informace z krajských úřadů, zejména v oblastech jako jsou plnění registračních podmínek poskytovatelů, evidence hlášení o použití opatření omezujících pohyb osob, potřebnost služby v krajské síti služeb atd.“ se vypouští část „evidence hlášení opatření omezující pohyb“.

3.1 Dlouhodobý plán inspekci

str. 14: Ze stávající formulace v odstavci 2 ve větě „Pro tvorbu plánu jsou využívány také stížnosti a podněty ke kvalitě poskytovaných sociálních služeb.“ se vypouští slovo „stížnosti“. (+ obdobně se postupuje na str. 18, odrážce 4.) Stížnosti jsou řešeny v jiném režimu podle § 175 Správního řádu. V případě inspekce se jedná o podněty pro kontrolu.

str. 14: V poznámce 7. pod čarou se znění „Rozvržení inspekci podle jednotlivých druhů sociálních služeb“ doplňuje o chybějící slovo „ambulantní“ – tj. „1/3 terénní a ambulantní služby sociální péče (§ 39 - 46), služby sociální prevence (§ 54 - 70) a odborné sociální poradenstvím (§ 37)“. Jedná se o podnět z metodických setkání inspektorů.

Kapitola 4. Průběh inspekce

str. 16: Druhá věta se ruší a vkládá se text popisující celý kontrolní mechanismus včetně jeho důsledků, který vychází z praktických zkušeností inspektorů ÚP ČR a stanovisek kompetentních odborů (22, 12, 51) na MPSV:

„Celkový kontrolní proces s jeho důsledky u jedné služby poskytovatele je následující:

- I. U sociální služby je provedena **inspekce** sociálních služeb (§ 97 - 99 ZSS) **základní** ve zúženém nebo plném rozsahu zákonného předmětu inspekční kontroly.
 - Tato inspekce je inspekci pravidelnou plánovanou nebo inspekci na základě doručeného podnětu (jehož obsah spadá do předmětu inspekce).
 - Při této inspekci mohou být uložena opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekci (§ 98 odst. 8 ZSS).
 - Pokud poskytovatel podá námitky proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o inspekci, probíhá vyřizování námitek (§ 13, 14 KŘ).
- II. KRP ÚP si žádá podání písemné **zprávy o plnění uložených opatření**. Tuto zprávu posoudí se závěry:
 - ANO – opatření je splněno - výsledek o splnění se zapíše do Registru poskytovatelů.
 - ČÁSTEČNĚ – není dostatek informací - poskytovatel se žádá dopisem o doplnění nebo nastane situace, kdy písemné informace jsou v pořádku, ale je nutné posoudit též praxi poskytování.
 - NE - opatření není splněno – naplánuje se následná inspekce nebo se zahájí správní řízení o uložení pokuty za spáchání správního deliktu (§ 107 odst. 2 písm. m) ZSS).

Správní řízení se zahájí rovněž, pokud poskytovatel zprávu nedodal (§ 107 odst. 2 písm. m) ZSS). Posouzení zprávy není následnou inspekci.

Při zvláštních okolnostech lze dodatkem inspekční zprávy v této fázi změnit opatření i lhůtu pro jejich plnění (§ 21 KŘ).

- III. Po podání zprávy lze provést **inspekci následnou** (§ 98 odst. 8 ZSS). Předmětem následné inspekce jsou opatření uložená inspekci základní (nikoliv celá kritéria standardů kvality a celá znění paragrafů zákona). Výsledkem této inspekce je:
 - ANO – opatření splněno - výsledek o splnění se zapíše do Registru poskytovatelů.
 - NE – opatření nesplněno, když není splněna jakákoliv jeho část. Zahájí se správní řízení o uložení pokuty za spáchání správního deliktu (§ 107 odst. 2 písm. m) ZSS).

IV. Sankčním mechanismem navazujícím na zjištění při inspekci jsou **správní řízení o spáchání právních deliktů** (§ 107 odst. 2 ZSS) a uložení finančních pokut (§ 107 odst. 5 ZSS), která řeší **KRP ÚP**. Na základě informací obsažených v protokolu o inspekci může být zahájeno řízení z moci úřední KRP ÚP, informace mohou být též použita jako podklad pro vydání rozhodnutí (ve smyslu § 50 a následujícího SR). KRP ÚP zahájí správní řízení do jednoho roku ode dne, kdy se o deliktu dozvěděl, nejpozději však do tří let ode dne, kdy byl spáchán (§ 108 odst. 3 ZSS).

Po základní inspekci jsou obvykle řešeny delikty týkající se porušení povinností poskytovatele (§ 88 – 89 ZSS): § 107 odst. 2 písm. b) – g), j), l), o), p) ZSS. V souvislosti se zprávou o plnění uložených opatření a provedením následné inspekce je řešen delikt vztahující se k tomuto tématu: § 107 odst. 2 písm. m) ZSS.

V. Další sankcí je **odejmutí poskytovateli oprávnění k poskytování sociální služby**, která probíhá ve správním řízení krajského úřadu (**KÚ**) (§ 82 odst. 3 písm. b) a c) ZSS):

- poskytovateli sociálních služeb byla uložena sankce za správní delikt v případě zvlášť závažného porušení povinnosti stanovené poskytovatelům sociálních služeb,

- poskytovatel sociálních služeb nesplňuje standardy kvality (§ 99) (Alespoň jedno kritérium standardů kvality sociálních služeb bylo hodnoceno bodem 0.) a k nápravě nedošlo ani na základě uložených opatření při inspekci sociálních služeb.

KRP ÚP předá svá zjištění o nedostacích KÚ, který je oprávněn toto správní řízení vést (§ 25 odst. 4 KŘ). Podle potřeby se poskytne protokol o inspekci nebo inspekční spis.“

4.2.4 Metody uplatňované v rámci místního šetření v části rozhovor s respondenty – klienty

str. 23: Věta „Tento souhlas se zaznamenává do záznamu o rozhovoru, který vyhotovuje člen inspekčního týmu.“ Se nahrazuje textem: „Je plně na rozhodnutí inspekčního týmu, kam souhlas zapíše. Je nutné ho mít založený v inspekčním spisu.“

Kapitola 5. Ukončování inspekce

5.2 Výsledek inspekce v Registru poskytovatelů sociálních služeb

str. 29: Stávající text se ruší a nahrazuje textem: „KRP ÚP podle § 85, odst. 4 ZSS zapisuje výsledek inspekce. Co se považuje za výsledek inspekce je uvedeno v § 38 a) vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení ZSS, v platné znění.“

PŘÍLOHA

str. 38: V příloze č. 4 se ruší formulář „Inspekční zpráva o výsledku inspekce poskytování sociálních služeb“ a nahrazuje ji formulář „Protokol o inspekci sociálních služeb“.